

O B S A H

	Číslo	Strana
PŘEDMLUVA		5
GRAFICKÉ ZNAČKY		8
I. POČÁTKY ŘECKÝCH DĚJIN		
THUKYDIDOVA REKONSTRUKCE NEJSTARŠÍCH ŘECKÝCH DĚJIN	1	11
PŘEDŘECKÉ OBYVATELSTVO		
Karové (Hérodotos)	2	13
Lykiové (Hérodotos)	3	14
PYLSKÉ NÁPISY		
Inventář nádob	4	15
Půda	5, 6	16
Dávky potravin pro otroky v hospodářství	7	16
II. ŘECKÁ SPOLEČNOST PODLE HOMÉRSKÝCH BÁSNÍ		
VZPOMÍNKA NA DÁVNOU MOC KRÉTSKOU	8	19
PŘEDSTAVY O STAROBYLÉ SPOLEČNOSTI FAJÁKŮ	9	20
PANSTVÍ HOMÉRSKÝCH BASILEŮ	10	23
ZEMĚDĚLSTVÍ A ŘEMESLNÁ VÝROBA		
Achillův štít	11	24
Zemědělská výroba	12-15	28
Mléčné hospodářství	16	30
Řemesla	17-19	30
PIRÁTSTVÍ A OBCHOD S OTROKY	20-22	32
BOHATSTVÍ SE SOUSTŘĚDUJE V RUKOU RODOVÉ ARISTOKRACIE		
Bohatství cílem i příčinou válek	23-25	34
Majetek rodové aristokracie	26-30	35
OSUD A PRÁCE OTROKŮ		
Odvlekání žen do otroctví	31, 32	36
Práce a potrestání otrokyň v domě Odysseově	33, 34	37
Otrokyně v domě fajáckého vládce Alkinoa	35	38

PRÁCE ZA MZDU	36-38	38
POMĚR K PRÁCI V HOMÉRSKÉ SPOLEČNOSTI		
Otroci	39	39
Basileové	40	39
RODOVÉ ZŘÍZENÍ		
Fýly a frátrie	41	39
Krevní msta	42	40
Výkupné za vraždu	43	40
PATRIARCHÁLNÍ RODINA TROJSKÉHO KRÁLE		
PRIAMA	44, 45	40
VOJENSKÁ DEMOKRACIE U ŘEKŮ		
Poměr aristokracie a lidu, rady a sněmu	46	41
Podíl basileů na válečné kořisti	47, 48	44
Sněm na Ithace	49	45
Postavení basilea	50, 51	46

III. UTVÁŘENÍ KLASICKÉ OTROKÁŘSKÉ SPOLEČNOSTI V ŘECKU

MINULOST LIDSTVA A JEJÍ SROVNÁNÍ SE SPOLEČNOSTÍ OVLÁDANOU RODOVOU ARISTOKRACIÍ (Hésiodos)	52	51
HOSPODÁŘSKÝ STAV RANÉHO ŘECKA		
Názor boiótského rolníka na práci a bohatství (Hésiodos)	53	54
Hospodářství a práce boiótského rolníka (Hésiodos)	54	54
Plavba a námořní obchod (Hésiodos)	55	56
Počátky plavby a vznik řecké námořní moci (Thukydidés)	56	57
Plavba samských kupců za Héraklovy sloupy (Hérodotos)	57	59
Počátky otrokářství na ostrově Chíu (Theopompos u Athénaia)	58	59
Peněžní vztahy prohlubují sociální diferenciaci (Hippónax, Alkaios)	59-62	60
ŘECKÁ KOLONIZACE		
Boje při kolonizaci thráckého pobřeží (Archilochos)	63-66	61
Kolonizace Sicílie (Thukydidés)	67	64
Zakládání osad z Milétu (Eforos a Anaximenes u Strabóna)	68	65
Řekové v Egyptě (Hérodotos, Strabón, Nápis)	69-73	66
RANÁ ŘECKÁ TYRANIDA		
Tyranida Kypselovců v Korintě (Diodóros, Pausanias, Nikoláos z Damašku)	74-77	68
Obavy před tyranidou v Megaře (Theognis)	78-80	70
Tyranida v Mytiléně (Alkaios)	81-86	72

Polykratova tyranida na Samu (Hérodotos. Klytos a Alexis u Athénaia. Anakreón)	87-91	74
Tyranida Peisistratovců v Athénách. Viz č. 92 a 96		
ATHÉNY DO KONCE 6. STOLETÍ PŘ. N. L.		
Vývoj athénské ústavy (Aristoteles)	92	77
Athénský synoikismos (Thukydidés. Plutarchos)	93; 94	88
Solónova činnost (Plutarchos)	95	89
Peisistratova tyranida (Hérodotos)	96	96
Kleisthenova reforma (Hérodotos)	97	99
SPOLEČENSKÉ ZŘÍZENÍ VE SPARTĚ		
Tři dórské fýly (Tyrtaios)	98	100
Tzv. Lykurgova ústava (Xenofón. Plutarchos)	99-101	100
Heilóti (Eforos u Strabóna. Theopompos u Athénaia. Tyrtaios. Plutarchos)	102-105	104
SPOLEČENSKÉ ZŘÍZENÍ V JINÝCH DÓRSKÝCH STÁTECH		
Krétské městské státy (Aristoteles)	106	105
Gortýnské zákony (Nápis)	107	106
Státní otroci na Krétě a v Thesálii (Kallistratos a Archemachos u Athénaia)	108, 109	113
VÝCHOVA VE SPARTĚ A NA KRÉTĚ (Tyrtaios. Plutarchos. Eforos u Strabóna)	110-113	114
USNESENÍ LOKRŮ O VYSLÁNÍ KOLONIE DO NAUPAKTU (Nápis)	114	117
IV. ROZKVĚT ŘECKÉHO MĚSTSKÉHO STÁTU		
VÁLKY ŘECKO-PERSKÉ		
Řecké obce v říši Dárciově (Hérodotos)	115	121
Bitva u Marathónu (Hérodotos)	116	122
Situace v Řecku před Xerxovým tažením (Hérodotos)	117	125
Bitva u Thermopyl (Hérodotos)	118	129
Peršané v Delfách (Hérodotos)	119	132
Bitva u Salamíny (Diodóros)	120	133
Básnická oslava salamínského vítězství (Aischylos)	121	137
Složení vojsk před bitvou u Plataj (Hérodotos)	122	142
Kalliův mír (Diodóros)	123	143
VÝVOJ ATHÉNSKÉ ÚSTAVY (Aristoteles - Pokračování)	124	144
ČINNOST KIMÓNOVA (Plutarchos)	125	146
ATHÉNSKÁ DEMOKRACIE V DOBĚ PERIKLOVĚ		
Perikles (Thukydidés)	126	148
Perikles o athénské demokracii (Thukydidés)	127	149

Periklova sociální politika (Plutarchos)	128	153
Athénská expanze za Perikla (Plutarchos, Nápisy)	129-131	155
Finanční politika Periklova (Nápisy)	132	157
OTROCI		
Kupování otroků v zaostalejších oblastech (Hérodotos)	133	159
Otrocí v dílnách (Anonymní životopis Sofoklův, Scholion)	134, 135	159
Periklovo hospodářství a jeho správce (Plutarchos)	136	160
ATHÉNSKÁ NÁMOŘNÍ ŘÍŠE		
Vznik Athénské společnosti a jeho přeměna v říši (Thukydides)	137	160
Dohoda o procesech mezi Athéňany a Faselitskými (Nápis)	138	162
Pokusy o rozšíření athénské vlivu na západě. Viz č. 131		
Příspěvky athénské spojenců (Nápis)	139	163
Povstání na Euboi, v Megarě a na Samu (Thukydides)	140	166
Postavení Chalkidy po eubojském povstání (Nápis)	141	167
KRITIKA ATHÉNSKÉ DEMOKRACIE (Pseudoxenofón)	142	169

V. PELOPONÉSKÁ VÁLKA

PRŮBĚH VÁLKY

Zásady Thukydidovy historické metody (Thukydides)	143	177
Počátek peloponéské války (Thukydides)	144	179
Mor v Athénách (Thukydides)	145	182
Kapitulace a zničení Plataj (Thukydides)	146	184
Pylos a Sfaktéria (Thukydides)	147	185
Nikiův mír (Thukydides)	148	189
Začátek sicilské výpravy (Thukydides)	149	192
Počátek války dekelejské a pokračování bojů na Sicílii (Thukydides)	150	197
Následky sicilské porážky (Thukydides)	151	199
Zásah Athén do občanské války na Kerkyře (Diodóros)	152	203
Athéňané vystrojují loďstvo před bitvou u Arginús. Viz č. 173, 174 a 166		
Porážka Athén. Tyranida třicítí. Viz č. 153 a 154		

VÝVOJ ATHÉNSKÉ ÚSTAVY (Aristoteles – Pokračování)	153	204
---	-----	-----

TYRANIDA TŘICÍTI A OBNOVENÍ DEMOKRACIE

V ATHÉNÁCH

Řádění třicítí tyranů (Lýsias)	154	210
Obnovení demokracie (Diodóros)	155	211
Občanství pro metoiky za odboj proti třicítí tyranům (Nápis)	156	212

UDĚLENÍ TITULU „PROXENOS A DOBRODINEC“ (Nápisy)	157, 158	213
ATHÉNSKÁ DEMOKRACIE ZA PELOPONÉSKÉ VÁLKY		
Kritika radikální demokracie a její sociální politiky (Aristofanes)	159	214
Výdaje zámožného občana na potřeby státu (Lýsias)	160	216
Mzdy za práce na dokončování Erechtheia (Nápis)	161	217
ATHÉNSKÝ DOVOZ (Hermippos)	162	219
ATHÉNSKÉ STÁTNÍ FINANCE		
Státní výpůjčky z chrámových pokladen (Nápis)	163	220
Hrazení státních výdajů z Athéniny pokladny (Nápis)	164	222
Protokoly Athéniných pokladníků (Nápisy)	165–168	223
OTROCI		
Otroci v dílnách a dolech (Dionýsios Halikarnaský)	169	226
Odboj otroků. Viz č. 148, str. 191		
Přebíhání otroků (Thukydidés)	170–172	226
Zařazení otroků do armády (Xenofón. Hellenikos ve scho- liu k Aristofanovi)	173, 174	227
Válka jako pramen otroků (Thukydidés)	175	228
Ceny otroků (Nápisy)	176	228
ATHÉNSKÁ NÁMOŘNÍ ŘÍŠE		
Snaha o udržení pozic na makedonském pobřeží (Nápis)	177	231
Ztrestání spojenecké obce za vzpouru (Thukydidés)	178	233
Příspěvky athénských spojenců (Nápisy)	179, 180	234
Povstání athénských spojenců. Viz č. 151		
Udělení athénského občanství Samským (Nápis)	181	236

VI. KRIZE ŘECKÉHO MĚSTSKÉHO STÁTU

BOJ O HEGEMONII NA POČÁTKU 4. STOLETÍ		
Spartská hegemonie (Plutarchos)	182	241
Nové boje v Řecku. Mír Antalkidův (Xenofón)	183	241
Athény usilují o obnovení své říše (Nápisy)	184, 185	244
Spojenci Athén a Sparty (Diodóros)	186	245
Zakládací listina druhého Athénského námořního spolku. Viz č. 228		
POMĚRY ZA THÉBSKÉ HEGEMONIE. (Diodóros. Xeno- fón)	187, 188	246
POMĚRY VE SPARTĚ		
Změny v hospodářské struktuře obce (Plutarchos)	189, 190	249

Spiknutí Kinadónovo (Xenofón)	191	250
Úpadek Lykurgovských řádů (Xenofón)	192	251
VÝVOJ ATHÉNSKÉ ÚSTAVY (Aristoteles - Pokračování)	193	252
SOCIÁLNÍ POMĚRY V ATHÉNÁCH A V OSTATNÍCH ŘECKÝCH OBCÍCH		
Pozdní tyranida v Syrakusách (Diodóros)	194	253
Zostření třídního boje. Chudí a bohatí (Isokrates. Diodóros)	195-199	255
Zneužívání politického soudnictví v Athénách (Hypereides)	200	258
ODRAZ KRIZE V SOUDOBE POLITICKÉ TEORII (Platón. Aristoteles)		
OBCĀNSKÉ PRÁVO		
Svaz obcí na Chalkidice (Xenofón)	204	261
Poctění Akarnánů (Nápis)	205	263
Udělení některých výsad cizinci (Nápis)	206	264
HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT		
Spekulace s pozemky v Atice (Xenofón)	207	264
Spekulace s obilím v Atice (Lýsias)	208	265
Dovoz obilí z Pontu do Athén (Démosthenes. Nápis)	209, 210	267
Rozvoj peněžnictví (Nápis. Démosthenes)	211, 212	270
Stříbrné doly v Lauriu (Xenofón)	213	275
Specializace v dílnách (Xenofón)	214	279
Monopol Athén na vývoz ze spojenecké obce. Viz č. 230		
OTROCI		
Otrokářské dílny a jiný majetek bohatých (Xenofón. Aischines. Démosthenes. Pseudodémosthenes)	215-218	280
Otrocí v dolech. Viz č. 213		
Zaměstnání propuštěnců (Nápisy)	219	282
Páni a otroci (Platón)	220	284
Vnitřní úloha otrokářského státu (Platón)	221	285
Pronikání otrokářství do zaostalých oblastí Řecka (Timaios u Athénaia)	222	286
Aristotelův názor na otroky a otroctví	223, 224	286
Názor svobodných na fyzickou práci (Xenofón. Aristoteles)	225-227	289
DRUHÝ ATHÉNSKÝ NÁMOŘNÍ SPOLEK		
Zakládací listina spolku (Nápis)	228	290
Smlouva s Kerkýrou (Nápis)	229	292
Monopol Athén na vývoz ze spojenecké obce (Nápis)	230	293

Smlouva se spojeneckou obcí po potlačení vzpoury (Nápis)	231	294
Vyslání klérúchů do Poteidaie (Nápis)	232	295
Zajišťování ostrova Andru (Nápis)	233	296
Válka spojenecká. Viz č. 236		
HLEDÁNÍ VÝCHODISKA Z KRIZE		
Utopický komunismus (Aristofanes)	234	296
Návrh na společné tažení proti Persii (Isokrates)	235	297
Výzva k tažení proti Persii pod vedením Filipovým. Viz č. 239		
ŘECKO A MAKEDONIE		
Růst moci Filipa II. (Diodóros. Démosthenes)	236, 237	300
Smlouva Athén s Thráky, Paiony a Ilyry proti Filipovi (Nápis)	238	306
Výzva k tažení proti Persii pod vedením Filipovým (Isokrates)	239	306
Bitva u Chairóneie (Diodóros)	240	312
Démosthenes a Filip (Démosthenes)	241	314
Korintská dohoda mezi Makedonii a řeckými obcemi (Pseudodémosthenes)	242	314

VII. HELÉNISMUS

ALEXANDR MAKEDONSKÝ

Příčiny Alexandrova tažení (Polybios)	243	319
Alexandrova opatření na Chiu (Nápis)	244	320
Bitva u Gaugamél (Arrianos)	245	320
Bitva s indickým králem Pórem (Plutarchos)	246	324
Alexandrova vnitřní politika (Arrianos)	247	325

DIADOCHOVÉ

Pevninské Řecko po smrti Alexandrově (Diodóros)	248	327
Manifest Antigona I. o míru mezi diadochy (Nápisy)	249, 250	328
Antigonos I. plánuje synoikismos Teu a Lebedu (Nápisy)	251, 252	332

HELÉNISTICKÝ EGYPT NA VRCHOLU SVÉ MOCI

Vliv a državy Ptolemaiovců mimo Egypt (Nápis. Polybios)	253, 254	337
Bitva u Rafie (Polybios)	255	338
Vnitropolitické následky bitvy u Rafie (Polybios)	256	340

HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ POMĚRY V EGYPTĚ

VE 3. STOLETÍ

Zákon Ptolemaia II. o olejním monopolu (Papyrus)	257	341
Stížnost neřeckého zaměstnance (Papyrus)	258	345

Petice uvězněných Egyptanů (Papyry)	259, 260	346
Odpor proti ubytovací povinnosti (Papyrus)	261	346
Dioikétovy směrnice pro oikonomy všech krajů (Papyrus)	262	347
OTROCI V EGYPTĚ VE 3. STOLETÍ		
Zatykač na uprchlé otroky (Papyrus)	263	350
Doručovací list na otroky pro dioikéta Apollónia (Papyrus)	264	351
Otrokyně v tkalcovské dílně (Papyrus)	265	351
ŘÍŠE SELEUKOVČŮ PŘED ANTIOCHEM III.		
Antiochos II. prodává panství (Nápis)	266	352
Sympoliteia Smyrny s Magnésií pod Sipylem (Nápis)	267	353
PERGAMSKÁ ŘÍŠE VE 3. STOLETÍ		
Smlouva žoldnéřů s Eumenem I. (Nápis)	268	355
ŘECKÉ OBCHODNÍ STÁTY VE 3. STOLETÍ		
Byzantion (Polybios)	269	357
Rhodos (Polybios. Nápis)	270, 271	358
SPOLKY ŘECKÝCH OBCÍ VE 3. STOLETÍ		
Smlouva Aitolů a Akarnánů o přátelství a sympolitei (Nápis)	272	362
Achájský spolek do r. 226 (Polybios)	273	363
PŘÍSAHA OBČANŮ NA STARÉ ŘÁDY (Nápis)	274	367
SOCIÁLNÍ BOJE VE SPARTĚ PŘED ZÁSAHEM ŘÍMANŮ		
Reforma Ágida IV. (Plutarchos)	275	367
Převrat Kleomena III. (Plutarchos)	276	371
Cheilónův pokus o převrat (Polybios)	277	375
Nabidova tyranida (Polybios. Livius)	278–280	376
POSTUP ŘÍMANŮ V ŘECKU A JEJICH ZÁSAH PROTI NABIDOVI		
Vyhlášení svobody pro Řeky r. 196 (Livius)	281	377
Válka Římanů s Nabidem (Livius)	282	378
Sociální poměry v Řecku po porážce Filipově a Nabidově (Livius. Plutarchos)	283, 284	382
VÁLKA ŘÍMANŮ S ANTIOCHEM III. A ÚPADEK SELEUKOVSKÉ ŘÍŠE		
Výboje Antiocha III. do roku 196 (Appianos)	285	383
Mírové podmínky pro Antiochovy spojence (Polybios. Livius)	286, 287	383
Mírová smlouva s Antiochem III. (Livius)	288	385
Odboj Židů a stát Makabejských (Chasmonovců) (Starý zákon, Knihy Makabejské)	289	387

PERSEUS A KONEC MAKEDONSKÉ MOCI

Perseova moc a jeho válečné přípravy (Polybios. Livius)	290, 291	391
Římský statut Makedonie a poměry v Řecku po bitvě u Pydny (Livius)	292	393

ÚPADEK EGYPTA V 2. STOLETÍ

Usnesení egyptského kněžstva o počtách pro Ptolemaia V. (Nápis)	293	395
Vzpoury za Ptolemaia V. a VI. (Polybios. Papyry)	294-296	398
Politická závěť Ptolemaia VII. (Nápis)	297	399
Úpadek ptolemaiovského zemědělství (Papyry)	298, 299	400
Všeobecná amnestie za Ptolemaia VII. (Papyrus)	300	402

ÚPADEK PERGAMA V 2. STOLETÍ

Závislost na Římu (Nápis)	301	405
Attalos III. odkazuje svou říši Římu (Nápis)	302	406

OTROCI V 2. STOLETÍ

Piráctví v Malé Asii a obchod s otroky (Strabón)	303	407
Propuštění z otroctví ve formě zasvěcení (Nápis)	304	408

KONEC ŘECKÉ SAMOSTATNOSTI

Pokles populace v Řecku (Polybios)	305	408
Achájské povstání (Polybios)	306	409

REJSTŘÍKY. TABULKY. BIBLIOGRAFIE

SEZNAM AUTORŮ A VÝNATKŮ	415
JMENNÝ REJSTŘÍK	424
REJSTŘÍK ÚŘEDNÍCH TERMÍNŮ	431
ATHÉNSTÍ EPÓNÝMNÍ ARCHONTI	435
ATHÉNSKÉ MĚSÍCE	435
ATHÉNSKÉ FÝLY	435
VÁHY A MĚNA. MÍRY	436
SEZNAM ZKRATEK	438
BIBLIOGRAFIE VYBRANÝCH PŘEKLADŮ	439
SEZNAM VYOBRAZENÍ	441